

ként az elhúzódó kereskedelmi fizetési gyakorlat hozható fel. Az erdőgazdálkodás tartamosságát akkor nem veszélyezteti az új pénzügyi elszámolási rendszer, ha a támogatás két-három hónappal megelőzi az elvonást.

b) A likviditási gondok megelőzése végzett a támogatásokat legalább 15 nappal korábban kapja meg a gazdálkodó. Az erdőfenntartási járulék időarányos részét kell (25%) befizetni a költségvetés alapján 3 alkalommal (április 15., július 15., október 15.), a negyedik részletet pedig január 31-ig a végelszámolás alapján.

3. A támogatás utalásánál figyelemmel kell lenni az erdészeti munkák időbeni ütemére. Ezért a támogatásokat nem időarányosan kell utalni, hanem a költségvetés alapján márciusig lehívható a támogatás 40%-a, júniusig újabb 40%-a, szeptemberig pedig a fennmaradó 20%. A végelszámolás alapján a költségvetéstől való eltérést kell rendezni.

4. Arra az esetre, ha valamilyen oknál fogva a támogatás később érkezik, a befizetésre legyen hasonló idejű halasztó hatály.

5. Biztosítékot kell beépíteni, hogy az ágazatból befizetésre kerülő pénz kerüljön is vissza, ellenkező esetben tökérvonás történik.

6. Meggondolandó az állami és magánerdő-gazdálkodás rendszerének külön szabályozása. Az állami vonalon adott az ellenőrzés és ráhatás a befizetéseket illetően. Ugyanakkor ez a magánerdő-gazdálkodókra nem mondható el. Fennáll a veszélye, hogy az előlegben felvett összeg után a kifizetések nem hajthatók be.

7. Az erdőtelepítésre, az erdőszervezet-átalakításra és a fásításra igényelhető támogatásokra vonatkozó pályázati felhívás 2.2 pont d) alpontját a következők szerint javasoljuk módosítani:

„d) a szociális, üdülési, oktatási, ismeretterjesztési és közönségkapcsolati célt szolgáló műszaki létesítmények és berendezések létesítéséhez.”

Az erdészeti közcélú feladatok támogatására vonatkozó pályázat 3. pontjának g) alpontját a következők szerint javasoljuk módosítani:

„g) az erdészeti közönségkapcsolatok kiépítését szolgáló Erdészeti Erdei Iskolák és információs központok működtetéséhez, az erdő és az erdőgazdálkodás bemutatását szolgáló kiadványokra, ismeretterjesztő műsorokra, előadásokra, tájékoztatókra.”

A 2000. évi Erdészettörténeti pályázat eredményei

Az Erdészeti Lapok 2000. áprilisi számában (110. oldal) az ezredforduló és az 1000 éves magyar államiság tiszteletére jelígs Erdészettörténeti Pályázatot hirdettünk meg „Erdészek a történelem viharában” címmel, azzal a céllal, hogy néhány példán keresztül megpróbáljuk bemutatni azt a hősi munkát, mellyel az erdészek járultak hozzá hányatott sorsú országunk építéséhez.

Jobban örültünk volna, ha felhívásunk elsősorban a nyugdíjas kollégák körében nagyobb érdeklődést vált ki, és az erdészet múltbeli emlékeinek összegyűjtésébe minél többen bekapcsolódnak. Igaz, hogy a meghirdetett pályadíjak mindegyikét nem tudtuk kiadni, viszont a pályázatra így is beérkezett néhány értékes és figyelemre méltó munka.

A bíráló bizottság döntése alapján:

I. díjban részesült: *Fuják József* (Veszprém): *Akik oktattak és neveltek... (Sopron, 1943–1949)* című dolgozata. A szerző a címben megjelöltnél szélesebb körű célt tűzött maga elé, tudniillik az erdészeti felsőoktatás elvesztése után a gyökértelemné, hontalanná vált főiskolát Sopronban életre keltették és nemzetközi mércével mérve is magas színvonalra emelték. Egy régi mondás szerint nevelni oktatással, szoktatással és személyes példamutatással lehet.

Régi professzoraink oktatásának színvonalát szakmai publikációk sora és tudományterületükön kivívott elismeréseik bizonyítják. A tanulmányi követelmények magas színvonalú számonkérésével olyan tanítványokat neveltek, akik más szakterületre vagy külföldre kerülve is kiválóan megállták helyüket. Mindennél fontosabb azonban az a személyes példamutatás, amellyel emberségre, helytállásra buzdították a rájuk bízott ifjúságot. A szerzőre is professzorainak emberi tulajdonságai tetek a legmélyebb benyomást. Az életrajzok száraz tényszerű adatait sok kedves anekdotával, jellemző történettel teszi élővé, életszerű emléket állítva ennek a jelentős professzornemzedéknek.

A II. díjat *dr. Járás Lőrinc* (Miskolc): *Lillafüred, nyaralótelep és Palota Szálló* című dolgozata nyerte el. 2000-ben volt hetven éve annak, hogy 1930. június 8-án megnyílt a lillafüredi Palota Szálló. Ez az építkezés a 20. század első harmadának legnagyobb erdészeti jellegű fejlesztése volt, melynek során egy pél-

damutatóan kivitelezett, gyönyörű nyaralóhely jött létre. A szálló építését rengetegen ünnepezték vagy bírálták pártállástól függetlenül, a szocializmus évtizedei alatt azonban illő volt kárhóznatni az uralkodó osztály ezen luxus beruházását. Az összegyűjtött számtalan korabeli dokumentum megvilágítja a valós tényeket, melyek szerint a Palota Szálló építése és a környező nyaralótelep kialakítása élő példát mutathat a mai régió fejlesztési törekvéseknek is. Az összeállított kitűnő anyag megérdemelné, hogy egy Lillafüredről szóló idegenforgalmi, helytörténeti könyvben megjelenjen.

III. díjat nyert: *Apatóczy István* (Budapest): *A kísérleti telep ostromgyűrtje* című dolgozata, melyben a szerző emléket állít a Budakeszi Erdészeti Kísérleti Telepen 1956. november elején történteknek.

Ugyancsak III. díjat kapott *Bognár Miklós* (Soponya): *A Sárszentágotai erdők története* című munkája. A dolgozat megőrökíti erdész elődeink hősiestájéformáló munkáját, melynek során 1940-től kezdődően, Sárszentágota határában a semmiből közel 600 hektár környezetet gazdagító értékes erdőállományt hoztak létre. Ilyen jellegű történeti áttekintést az ország szinte valamennyi erdejére vonatkozóan tanulságos lenne összeállítani.

A 2000. évi pályázat résztvevőinek szívből gratulálunk és valamennyiüknek további sikeres erdészettörténeti munkásságot kívánunk.

A bíráló bizottság nevében az Erdészettörténeti Szakosztály titkára:

Béni Kornél

A kecskeméti helyi csoport életéből

Magyar Tudomány Napja, Tudományos Fórum

Az MTESz Bács-Kiskun Megyei Szervezete ez évben immár negyedik alkalommal szervezte meg (2000. nov. 3.) a Magyar Tudomány Napja alkalmából megyei rendezvényét, amely ez évben a megtisztelő „Millenniumi” jelzővel egészült ki.

A megyei MTESz-szek ez a rendezvénye mindig kiemelt jelentőségű, ugyanis éppen a Bács megyei szervezet volt az, amely a tudomány napi ünnepek gondolatát felvetette, ennek alapján kerül sor évente a Magyar Tudományos Akadémia megalapítása napjának évfordulóján (1825. nov. 3.) 1977 óta a Magyar Tudomány Napjának

megünneplésére.

Helyi csoportunk minden évben tevékenyen közreműködik a rendezvény sikeres lebonyolításában. Minden évben előadással szerepeltünk az ünnepi plenáris ülésen, ahol a megye tudományos szervezetei, oktatási és kutatási intézményei, jelentős gazdasági egységei mutatják be legújabb eredményeiket.

Ez évben a plenáris ülés kilenc előadása között helyt kapott *Gácsi Zoltán* kollégánknak, a KEFAG Rt. Erdészeti Szaporítóanyag Termesztési Központja kutató-szaktanácsadójának „Erdőállományok vízforgalmának vizsgálata az Alföldön” c. előadása. Az igen szépen illusztrált előadás nagy sikert aratott a széles szakmai és érdeklődési kört felölelő hallgatóság körében.

A nap délutánja a szakmai szekció-programok jegyében telt el.

Helyi OEE csoportunk harmadik évben szervezett önálló Erdészeti Szekciót. A szép számú résztvevő rendkívül nívós, színvonalas előadásokat hallgatt meg az alábbiak szerint:

Dr. Rédei Károly: Az akáctermesztés fejlesztésének újabb eredményei a Duna-Tisza közén

Dr. Tóth József: Akácokosok egészségi állapota

Dr. Tóth Károly: Nemzeti parkok Európában, vetített képes útibeszámoló

Dr. Barna Tamás: A mikorrhizák szerepe az erdősítésekben

Szulcsán Gábor: Az erdészeti génmegőrzés helyzete

A résztvevők nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatták a rendkívül élvezetes, sok új információt nyújtó, gyönyörű diaképekkel illusztrált előadásokat.

Ezúton mondunk köszönetet az MTA Szegedi Akadémiai Bizottsága Erdészeti Munkabizottsága tagjainak, az ERTI munkatársainak, akik vállalták az előadások megtartását, hozzájárulva ezzel a helyi csoport rendezvényének sikeréhez.

Szakmai tanulmányút a Nyírerdő Rt. területén

Helyi csoportunk az éves munkatervnek megfelelően a Nyírerdő Rt. területére, a Szatmár-Beregi tájegységre szervezte hagyományos 2 napos szakmai kirándulását (2000. okt. 27–28.). Ennek az útnak gondolata az elmúlt évben vetődött fel tagjaink körében, ebben az évben a Nyírerdő Rt. segítőkész közreműködésével lehetővé vált megvalósítása is.

Október 27-én, pénteken indultunk

Kecskemétről 30 fővel, autóbusszal.

Nyíregyháza határában vártak vendéglátó kollégáink, *Oláb Tibor* főmérnök, valamint a helyi csoport titkára, *Hidas Tibor*, akik vállalták a program szervezését és az igen magas szakmai szinten történő vezetést.

A kölcsönös üdvözlés után az autóbusszban közvetlen hangú tájékoztatást kaphattunk a vendéglátó részvénytársaság munkájáról, szakmai tevékenységéről, helyzetéről a térségben, gondjaikról, sikereikről. Sok érdekeset hallhattunk a térség általános helyzetéről, a határ menti területek sajátos problémáiról, a kishatárforgalomról, a mezőgazdasági termelés, értékesítés, pl. szabolcsi alma, anomáliáiról. Kilométer hosszú léalmával megrakott teherautókat láthattunk az átvevőhelyek előtt, hogy „bagóért” leadják a világ egyik legízletesebb almáját!

A szakmai program a Baktalórántházi Erdészet nemrég felépült új központjában folytatódott, ahol az üdvözlő és barátságteremtő pohár ital elfogyasztása után rendkívül ízletes

programon kívüli csülkös bablevessel fogadtak bennünket. *Bíró Imre* erdészeti igazgató röviden tájékoztatott bennünket az erdészet tevékenységéről, ismertette az erdészet főbb adatait, majd területi program következett. Láthatunk csodálatos gyertyános-kocsányos tölgyest, láthattunk ezen állományban folyó természetes és mesterséges tölgyfelújítást, néztünk magtermelő akácot, vegetatív akáccsemetével ültetett akácfiatalt, fiatal és középkorú vöröstölgyest. Közben minden szakmai és nem szakmai igényt kielégítő, magas színvonalú, közvetlen hangvétellű, lebilincselően érdekes tájékoztatást hallottunk az erdészet igazgatójától, ami valamennyiünknek maradandó élményt jelentett!

Nehezünkre esett, de tovább kellett indulnunk. A tákosi paticsfalú református templom és harangláb, valamint a lapterület határára álló csarodai templom megtekintésekor a délután már szürkületbe hajlott. A kivilágított kis templomok a lámpafényben mint kis ékszerdobozok mutatták rejtett szépségüket, más-hoz nem hasonlítható sajátos varázsukat!

Az egyszerű háziasszonyok megható szeretettel és meglepő történeti tájékozottsággal mutatták be szeretett templomaikat. Különösen a tákosi templomot bemutató Erzszi néni verses vendégköszöntőjére emlékezünk szívesen.

Szállásunk a szatmárcekei turista-házban volt, ahol a kitűnő szállás mellett kiváló, ízletes és bőséges tájjellegű vacsorát kaptunk!

A másnapi program a Fehérgyarmati Erdészet területén zajlott, ahol házigazdánk *Hajdú Lajos* erdészeti igazgató volt. A szakmai program keretében láttuk a Kisnamény térségében megvalósult több, mint 400 hektáros tölgytelepítést, hallottuk az ezzel kapcsolatos szakmai kihívásokat, gondokat, az ezek megoldására tett erőfeszítéseket, és láttuk a sikert, az eredményt!

Láttunk az aszály és a vízborítás változó károsításának következményeként pusztuló idős tölgyest, ahol a további értékmentés miatt előrehozott véghasználatot kell végezni, láttunk nagyon szép mesterséges tölgy-, egyéb lomb felújítást, átfogó és igen érdekes tájékoztatót hallottunk az erdészet természeti adottságairól, éghajlat-, csapadék- és talajviszonyairól, az ott folyó szakmai munka sajátosságairól, a határ menti területeken uralkodó állapotokról, amelyek során az ott dolgozó kollégáknak sokszor veszélyes helyzetekkel kell szembenéznük. Különösen érdekes volt számunkra, hogy az alföldi viszonyok közötti problémák sok tekintetben hasonlóak voltak, mint a miénk, ezért értékelni tudtuk az ottani magas szintű és elismerésre méltó munkát.

Kulturális programjaink sem szorultak a háttérbe. Megnéztük a szatmárcekei kopjafás temetőt, ahol tisztelettel adóztunk Kőlcsey Ferenc síremléke előtt. Megdöbbsentő és különleges látvány volt a szépen karbantartott, felújított temető rengeteg robosztus csónakos fejfája! Nagy élményt jelentett a túristvándi vízimalom megtekintése, amely a pár évvel ezelőtti restaurálás eredményeképpen működőképes, tiszteletünkre a három kerékre ráeresztették a vizet és láthattuk működés közben! Felejthetetlen látvány volt! Még megnézhattuk a tarpai szárazmalmot, ahol is eltöprengtünk, hogyan is vezették be ide a lovakat! Mind a malmok, mind a lépten-nyomon látható haranglábak a korabeli ácsok, asztalosok, zsindelezők munkáját dicsérik.

Sajnos a hideg, nyálkás, ködös idő miatt a rókási fás legelőnek csak út menti kis szeletét láthattuk.

Átfázott csapatunknak jólesett a hagyományos tarpai szilvapálinka, majd a családias Malom Csárdában elfogyasztott háziás ebéd. Itt búcsúztunk vendéglátóinktól és hazafelé indultunk. Útközben megálltunk a híres máriapócsi búcsújáró kegyhelyen, és megnéztük a gyönyörű görögkatolikus templomot, a híres könnyező Madonnát!

Köszönjük vendéglátóinknak, hogy lehetővé tették hazánk e csodálatos és még szinte érintetlen gyöngyszemének, a Szatmár-Beregnek kis részben történő

megismerését, és kedvet teremtettek, hogy az érdeklődők ismét ellátogassanak erre a tájra.

Nekünk alföldi, sík vidéken dolgozó erdészeknek mindig különleges élményt nyújt, ha más természeti körülmények között dolgozó erdész barátainkhoz látogathatunk. Így történt ez most is. Köszönet mindenkinek, aki az út megszervezését lehetővé tette.

Kép és szöveg: **Bognár Gábor**
a Helyi Csoport titkára

Szaksztyályi hírek

Az Országos Erdészeti Egyesület *Erdei Vasút Szaksztyály* 2000. október 17–18-án a Zalaerdő Rt. Csömödéri Állami Erdői Vasút területén tartotta szaksztyályülését.

A szaksztyály tagjai, a meghívott vendégek Nagykanizsa vasútállomáson találkoztak. A házigazdák üdvözlése után gépkocsikkal indultunk Páka községbe, a szálláshelyre. Innen a lenti és csömödéri vonal összekötését tekintettük meg az Ábel gőzös vontatta nosztalgia vonattal.

Varga Gellért üzemigazgató ismertette beutazás közben a vasút összekötésének előzményeit és műszaki tartalmát.

A Zalaerdő Rt. korábban két vasútüzemet üzemeltetett, a 26,6 km hosszúságú Lenti és a 70 km hosszú Csömödéri Vasútüzemet. A két különálló vasúton az utóbbi 8–10 évben a faanyag egyirányú szállíthatósága miatt hátrány jelentkezett. A Lenti–Szilvágy vonalon csak Lenti irányába, a csömödéri vonalon csak Csömödér irányába lehetett szállítani. Az összeköttetés megteremtésével a faanyag átrakás nélkül jut el a Lenti fűrészüzembe.

A fejlesztési és engedélyeztetési munkák után 1997–2000 között épült meg a csömödéri állomást és a Lenti–Szilvágy vonalat összekötő 6600 méter hosszú új pályaszakasz.

A vonal telített faaljakra síncsavaros leerősítéssel 23,6 kg/fm bontott sínek-ből, zúzottkő ágyazatba épült. Külön érdekesség a Csömödér állomás melletti MÁV Zalaegerszeg–Rédics vonallal történő szintbeli keresztezés műszaki és szervezési megoldása.

Az esti szaksztyályülésen *Horváth Ferenc* gazdasági vezérigazgató-helyettes ismertette a Zalaerdő Rt. tevékenységét. Az összeköttetés megteremtésével az erdei vasút irányítására a

Zalaerdő Rt. 2000. január 1. határral megalakította a 10. sz. Csömödéri Vasútüzemet, mellyel a teljes vasúti vonalszakaszon egységes üzemeltetés valósult meg.

Másnap reggel a csömödér–kistolmácsi vonal beutazására került sor. A bánokszentgyörgyi elágazás közelében a vasútépítés és fenntartás gépesítését mutatták be a házigazdák.

A MÁV-tól átvett, megfelelően átalakított csavarozógépeket tekintettük meg üzem közben. Az ágyazat készítését 1-1 jobbra-balra ürítő billenős vasúti kocsival és a vasútüzem által kialakított, két sín-szál közé ürítő kocsival oldották meg. Ezekkel az eszközökkel a továbbiakban a tervezett pályaátépítéseket is megoldják.

A szaksztyályülés rendkívül hasznos tapasztalatokkal szolgált mind a vasútüzemelés, mind a fenntartás, -építés vonatkozásában.

Közvetlen elutazás előtt tudtuk meg a szomorú hírt, hogy szaksztyályunk tagja, *Nemes Gyula*, a Pörbölyi vasútüzem dolgozója elhunyt. Szaksztyályülésünkre még bejelentkezett, de a kór rohamos terjedése miatt már nem jöhetett el.

Október 21-én a szaksztyály tagjai, a Pörbölyi ÁEV dolgozói nagyszámú gyászolóval együtt Bába község temetőjében kísérték el utolsó útjára. A búcsúztató alatt jelképes mozdony-síp hangjára a gyászoló szaksztyálytagok előtt filmszerűen lepergett életútja.

1943-ban született Pécssett, bányász-családban. Fizikai munkakörökben kezdte pályáját. 1963-tól dolgozott a Pörbölyi ÁEV-nél mint pályamunkás. Folyamatosan képezte magát.

A Pörbölyi ÁEV-nél a ranglista szinte minden fokát bejárta, pályamunkástól az üzemfőnöki posztig. Közben az OEE Vasúti Szaksztyály aktív tagja, rendkívül